

'HOLLANDSE OBAMA' YEŞİM CANDAN PAK VOOROORDELEN OVER ALLOCHTONEN AAN

DE VAN OORSPRONG Turkse Yeşim Candan (32) is een van de boegbeelden van de tienduizenden hoogopgeleide allochtonen. Bekende Nederlanders, zoals premier Balkenende en deze week de voorzitter van de SER, Alexander Rinnooy, steunen haar boodschap dat allochtone toppers een verrijking zijn voor de Nederlandse samenleving. Als programmamaker bij De Baak, het opleidingscentrum van werkgeversorganisatie VNO-NCW, heeft ze er ook een dagtaak aan om vooroordelen weg te nemen. „Turken lui? Volgens mij zijn Nederlanders lui!”

door EMILE BODE

ZEIST, zaterdag
Daar zit ze dan in het restaurant, achter een glaasje water, licht opge.maak, rode Hollandse knokjes, druk gebarend, geen spoor van onzekerheid. Yeşim Candan zegt: „Ik kan soms woedend worden als ik met vooroordelen wordt geconfronteerd. Na het werk drink ik graag een glaasje wijn en af en toe rook ik een sigaretje. Niet zelden vraagt een hoogopgeleide Nederlander mij: 'Maar een moslim mag toch geen alcohol drinken?'”

„Tant was er een achter bij mij over de vloer. Hij had de rijbewijs lichte zijn achternaam, keek me aan en vroeg: 'Hé moppie, van welk ras ben jij?' Ik moest daar wel een beetje om lachen en legde hem uit dat je milke trogen niet hoort te stellen. 'Want ik ben toch geen beest. De man keek me bedremmeld aan en stamelde: 'Hoe moet ik het dan vragen?'”

Yeşim Candan is een echte bi. Nee, niet op seksueel gebied, zeker niet. Ze is cultureel ofwel

met minstens een andere cultuur. Ze zegt: „Ik woon mijn hele leven in Nederland, maar mijn ouders zijn Turken en zo ben ik ook opgevoed. Ik heb de Turkse rituelen en waarden en normen hoog in mijn vaandel staan. Maar ik kan ook zo het knopje omzetten en dan ben ik Nederlandse.”

Overleven

Ze is hoogopgeleide. „Ik zat in Rotterdam op een avonds basisschool. Dat was een jungle. Ik moest daar overleven. Als je even niet oplette, werd je in elkaar geslagen. Ik dacht mij kregen ze niet klein en mij maken ze niet dom. Ik begon heel veel te lezen – verslond boeken, als een soort overlevingsstrategie. Toen kwam ik op het witte montessorilyceum en had helemaal geen problemen. Ik deed daarna de International School of Pedagogie in Rotterdam, behaalde de Universiteit Nijmegen en werk sinds 2004 bij De Baak, managementcentrum VNO-NCW het opleidingscentrum van VNO-NCW.”

Deze week voorzitter van SER-voorzitter Rinnooy kan in Den Haag haar plan om succesvol te allochtonen, de zogeheten biculturele coördinatoren, te stimuleren om hun rol te komen. Yeşim weet: „Met onze wereldwijde inspiratie voor Integratie (www.inspiratievoorintegratie.nl) hebben we zeven allochtone kandidaten, biculturele coördinatoren, geselecteerd. Dit zijn de Nederlandse Obama's in de spij. Daarom worden ze de nieuwe liders genoemd. Zij moeten de komende tien weken duidelijk maken hoe zij anderen als echte werkbare kunnen inspireren en motiveren en een positieve kijk op allochtonen kunnen bewerkstelligen.”

„Ik vraag haar: zullen we eens lekker een potje vooroordelen. Yeşim glimlacht en knikt.

De Islam is een vrouwenvriendelijke godsdienst.

„Ach joh, in de islam zijn de vrouwen juist een beetje macht. Ze zijn de baas in huis en ze beheren het geld.”

Turkse vrouwen vinden dat westerse vrouwen zich te veel als lastdier gedragen.

„Omna. Wil zijn juist van top tot teen vrouw. Turkse vrouwen

Yeşim Candan (32) is een boegbeeld van de tienduizenden hoogopgeleide allochtonen. „Ik heb de Turkse rituelen en waarden en normen hoog in mijn vaandel staan. Maar ik kan ook zo het knopje omzetten en dan ben ik Nederlandse.”

Ze denkt om... „Nu we het toch een hebben, moet Nederlanders... de jeugd... bij op school... volgen... sties van... blijven achter... resderen veel... opgeleide... botte... daar is... power. Ik vind... derlanders... lot lekker... Ze praten

en zegt: „Nu we het toch een hebben, moet Nederlanders... de jeugd... bij op school... volgen... sties van... blijven achter... resderen veel... opgeleide... botte... daar is... power. Ik vind... derlanders... lot lekker... Ze praten

Op straat... Yeşim is een en al sprankeling. „Ik ben heel druk, altijd de hert op. Ik leef op straat, mensen worden soms gek van me. Toen ik tijdens mijn studie een tijdje in Ankara woonde, merkte ik pas echt dat ik Turkse ben. Want iedereen gedraagt zich daar zoals ik. Je kunt ook bij belieners zonder afspraak binnenkomen en blijven eten. Ik voelde me heerlijk. In dat opzicht is Turkije veel meer een

open maatschappij dan Nederland. Volgens werk ge ik naar huisbuis en ik heb nu al een verlied gevoel in mijn buik. Overal die drukte, overal dat eten, je wordt doodgeknipt. En dan zie je op de Galatibrug, de brug over de Golden Horn, en dan zie je al die bedrijvigheid. Dan zie je de werkelijke verbinding tussen oost en west.”

Als programmamaker heeft zij er een dagtaak aan om vooroordelen tegen (hoogopgeleide) allochtonen weg te nemen. „Ik wil mensen en culturen samenbrengen. Ik wil jongeren op hun kracht en verrijking voor de Nederlandse samenleving. Mijn devies is: het samengestelde mogelijk te maken. Ik probeer helder te maken dat deze samenleving veel fijner wordt als wij elkaar – ondanks

threuten. Ik vind vrouwen zo als Neelke Kroes tegelt. Dat is een alles tough rookte, iemand die er alles voor over heeft haar doel te bereiken.”

Turkse topper boegbeeld succesgeneratie
Yeşim is een en al sprankeling. „Ik ben heel druk, altijd de hert op. Ik leef op straat, mensen worden soms gek van me. Toen ik tijdens mijn studie een tijdje in Ankara woonde, merkte ik pas echt dat ik Turkse ben. Want iedereen gedraagt zich daar zoals ik. Je kunt ook bij belieners zonder afspraak binnenkomen en blijven eten. Ik voelde me heerlijk. In dat opzicht is Turkije veel meer een

open maatschappij dan Nederland. Volgens werk ge ik naar huisbuis en ik heb nu al een verlied gevoel in mijn buik. Overal die drukte, overal dat eten, je wordt doodgeknipt. En dan zie je op de Galatibrug, de brug over de Golden Horn, en dan zie je al die bedrijvigheid. Dan zie je de werkelijke verbinding tussen oost en west.”

Als programmamaker heeft zij er een dagtaak aan om vooroordelen tegen (hoogopgeleide) allochtonen weg te nemen. „Ik wil mensen en culturen samenbrengen. Ik wil jongeren op hun kracht en verrijking voor de Nederlandse samenleving. Mijn devies is: het samengestelde mogelijk te maken. Ik probeer helder te maken dat deze samenleving veel fijner wordt als wij elkaar – ondanks

threuten. Ik vind vrouwen zo als Neelke Kroes tegelt. Dat is een alles tough rookte, iemand die er alles voor over heeft haar doel te bereiken.”

Turkse topper boegbeeld succesgeneratie
Yeşim is een en al sprankeling. „Ik ben heel druk, altijd de hert op. Ik leef op straat, mensen worden soms gek van me. Toen ik tijdens mijn studie een tijdje in Ankara woonde, merkte ik pas echt dat ik Turkse ben. Want iedereen gedraagt zich daar zoals ik. Je kunt ook bij belieners zonder afspraak binnenkomen en blijven eten. Ik voelde me heerlijk. In dat opzicht is Turkije veel meer een

open maatschappij dan Nederland. Volgens werk ge ik naar huisbuis en ik heb nu al een verlied gevoel in mijn buik. Overal die drukte, overal dat eten, je wordt doodgeknipt. En dan zie je op de Galatibrug, de brug over de Golden Horn, en dan zie je al die bedrijvigheid. Dan zie je de werkelijke verbinding tussen oost en west.”

Als programmamaker heeft zij er een dagtaak aan om vooroordelen tegen (hoogopgeleide) allochtonen weg te nemen. „Ik wil mensen en culturen samenbrengen. Ik wil jongeren op hun kracht en verrijking voor de Nederlandse samenleving. Mijn devies is: het samengestelde mogelijk te maken. Ik probeer helder te maken dat deze samenleving veel fijner wordt als wij elkaar – ondanks

threuten. Ik vind vrouwen zo als Neelke Kroes tegelt. Dat is een alles tough rookte, iemand die er alles voor over heeft haar doel te bereiken.”

Turkse topper boegbeeld succesgeneratie
Yeşim is een en al sprankeling. „Ik ben heel druk, altijd de hert op. Ik leef op straat, mensen worden soms gek van me. Toen ik tijdens mijn studie een tijdje in Ankara woonde, merkte ik pas echt dat ik Turkse ben. Want iedereen gedraagt zich daar zoals ik. Je kunt ook bij belieners zonder afspraak binnenkomen en blijven eten. Ik voelde me heerlijk. In dat opzicht is Turkije veel meer een

open maatschappij dan Nederland. Volgens werk ge ik naar huisbuis en ik heb nu al een verlied gevoel in mijn buik. Overal die drukte, overal dat eten, je wordt doodgeknipt. En dan zie je op de Galatibrug, de brug over de Golden Horn, en dan zie je al die bedrijvigheid. Dan zie je de werkelijke verbinding tussen oost en west.”

Als programmamaker heeft zij er een dagtaak aan om vooroordelen tegen (hoogopgeleide) allochtonen weg te nemen. „Ik wil mensen en culturen samenbrengen. Ik wil jongeren op hun kracht en verrijking voor de Nederlandse samenleving. Mijn devies is: het samengestelde mogelijk te maken. Ik probeer helder te maken dat deze samenleving veel fijner wordt als wij elkaar – ondanks

threuten. Ik vind vrouwen zo als Neelke Kroes tegelt. Dat is een alles tough rookte, iemand die er alles voor over heeft haar doel te bereiken.”

Turkse topper boegbeeld succesgeneratie
Yeşim is een en al sprankeling. „Ik ben heel druk, altijd de hert op. Ik leef op straat, mensen worden soms gek van me. Toen ik tijdens mijn studie een tijdje in Ankara woonde, merkte ik pas echt dat ik Turkse ben. Want iedereen gedraagt zich daar zoals ik. Je kunt ook bij belieners zonder afspraak binnenkomen en blijven eten. Ik voelde me heerlijk. In dat opzicht is Turkije veel meer een

open maatschappij dan Nederland. Volgens werk ge ik naar huisbuis en ik heb nu al een verlied gevoel in mijn buik. Overal die drukte, overal dat eten, je wordt doodgeknipt. En dan zie je op de Galatibrug, de brug over de Golden Horn, en dan zie je al die bedrijvigheid. Dan zie je de werkelijke verbinding tussen oost en west.”

„Hé moppie, van welk ras ben jij?” vroeg de schilder”

ontkennen dat Turkije voor de EU-lidstaten ook een probleemgebied is. Ze zegt: „Turkije is sinds Kerkol Atatürk een seculiere staat, waarbij de scheiding tussen kerk en staat vooropstaat. Dat is voor mij ook een groot goed. Maar de religieus-fundamentalistische AK-partij van Erdoğan en premier Gül is wel veroverg de grootste partij van Turkije. Dat kan een zorgelijke ontwikkeling zijn. Je ziet nu in Turkije steeds meer vrouwen met hoofddoekjes lopen. Eenlijk gezegd ben ik blij dat het Turkse imperium veel macht heeft, want die zijn liberaler en zorgen in ieder geval voor stabiliteit. Ik maak nu ook zorgen om moslims die in Nederland vasthouden aan hun tradities en zichzelf isoleren. Zo is het zelfont een gevaarlijk verschijnsel. Dat is een ultraorthodoxe stroming binnen de islam die zich strikt houdt aan de uitspraken van de profeet Mohammed en ook in dit land salaf heeft.”

Liberaal

Yeşim is een liberale moslim. Het geloof betekent veel voor mij, maar ik heb wel op mijn manier. Dat is een individuele kwestie. Ik stoor me heel een aan massaal aan moskeeën en minaretten.

„We denken goed over de voorstellen van Nedclanders tegenover moslims, maar de vooroordelen van Turken tegenover Nederlanders zijn minstens zo groot.

„Als ik een moslim vertelt dat ik niet een Nederlandse ben dan getrouwd, wordt mij soms verweten dat ik dan geen moslim meer ben. Dan word ik zo kwaad en zeg: 'Het zijn mensen zoals ik die met hun achterhaalde ideeën de samenleving verpesten.' Dan heb ik veel meer respect voor mijn oude opa en oma in Ankara. Hun kinderen smachten op wat hun partner bij hen langskomen als ze waren getrouwd. Op een gegeven moment wilde ik als oudere kleindochter mijn Nederlandse vriend aan mijn grootouders voorstellen. Bij die voorstelling dacht ik: als dat maar goed gaat. Over zes maanden heb ik mijn trouwen. Het is mijn trouwen. Deze optie heeft ze al zijn normen en waarden opgevoerd, omdat hij wel dat we getrouwd waren. We mochten zelfs blijven slapen.”

„Nee, ze heeft niet over het trouwen gesproken. Ik meen gewoon, ik kan ook conservatief zijn. Ik zeg tegen mijn vriend: ik wil niet samenwonen maar trouwen. Ik heb geen proefkonijn.”

verschillen in afkomst – beter begrijpen.”
Het zijn mooie woorden, maar drs. Yeşim Candan zal zeker niet

OPROEPI

TELEAC ZOEKT OUDERS MET KINDEREN IN GROEP 8 VOOR TV-OPNAME

Enig idee wat uw kind aan het eind van de basisschool moet weten? Wat kunt zich nog herinneren van de belangrijkste vakken vroeger op de basisschool? Eind maart zijn er toenames van 'Zeker Weten', een nieuwe quiz van Teleac. Lijkt het u leuk om samen met uw kind (als team) in de studio naar te doen aan spannende kennisquiz? Voor informatie en aanmeldingen: www.teleac.nl/zekerweten

TELEAC

HIGH TEA BIJ TINELLO KEUKENS

ZONDAG 10 FEBRUARI
van 14.00 tot 18.00 uur

Countryside kitchens: de plaats bij uitstek voor een traditionele English High Tea. Kom op de thee bij Tinello op zondag 10 februari.

It's Tea-Time van 10.00 tot 12.00 uur. Compleet met scones, muffers, krumen, vlieg op de thee in onze keuken.

TINELLO

Tinello is gelegen op de hoek van de Nieuwe Kade 101, 1011 CA Amsterdam. Tel: 020 616 26 29 of fax: 020 616 26 30. E-mail: info@tinello.nl